

Utkast till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om främjande av lokala avtal

Inledning

Arbets- och näringsministeriet ber om ert utlåtande om det bifogade arbetsgruppsbetänkandet som innehåller ett utkast till regeringsproposition med förslag till lagstiftning om främjande av lokala avtal.

Bakgrund

I propositionen föreslås det att lagen om kollektivavtal, arbetsavtalslagen, lagen om sjöarbetsavtal, arbetstidslagen, semesterlagen, samarbetslagen och lagen om studieledighet ändras.

I nuläget är det möjligt att avvika från flera bestämmelser i arbetslagstiftningen genom ett kollektivavtal mellan nationella arbetstagar- och arbetsgivarföreningar. I propositionen föreslås det att möjligheterna till avtal ska utvidgas så att motsvarande möjlighet i fortsättningen också ska gälla arbetsgivar-specifika kollektivavtal. I fortsättningen ska även en medlemsförening i en riksomfattande arbetstagarförening kunna vara en avtalspart som företräder arbetstagersidan. Det föreslås att lagen om kollektivavtal preciseras så, att man vid bedömningen av arbetstagarföreningens ändamål utöver föreningens formella ändamål också beaktar föreningens faktiska mål och verksamhet. Syftet med ändringen är att säkerställa att som kollektivavtal betraktas endast sådana avtal där avtalsparterna genuint företräder arbetsgivar- och arbetstagersidan.

I kollektivavtal har det kunnat förutsättas att en avtalspart i ett lokalt avtal ska vara en förtroendeman eller någon annan specifik företrädare. Alla arbetsplatser har inte någon sådan företrädare. I lagen om kollektivavtal föreslås bestämmelser enligt vilka ett lokalt avtal ska kunna ingås tillsammans med förtroendeombudet eller personalen, om en sådan företrädare för personalen som förutsätts i kollektivavtalet saknas och det i kollektivavtalet inte har avtalats om ett alternativt förfarande som tryggar lika förutsättningar att ingå avtal och anger hur man ska gå till väga om en företrädare för personalen saknas. Företrädarna för personalen bestäms således i första hand enligt kollektivavtalet, men i sista hand med stöd av lagen för att trygga jämlika avtalsmöjligheter. Regleringen ska gälla både det organiserade och det icke-organiserade arbetsmarknadsfältet.

I propositionen föreslås det att man i fortsättningen också på icke-organiserade arbetsplatser ska få tillämpa de bestämmelser i ett allmänt bindande kollektivavtal som ger

rätt att ingå lokala avtal. En förtroendeman som valts på basis av ett allmänt bindande kollektivavtal företräder på oorganiserade arbetsplatser de arbetstagare som har kunnat delta i valet av förtroendemannen.

Ställningen för förtroendeombud, om vilka det föreskrivs i arbetsavtalslagen, ska förbättras så att om ombudet i egenskap av företrädare för personalen ingår lokala avtal, ska arbetsgivaren främja ombudets färdigheter när det gäller kompetensen och kännedomen om arbetsplatsens verksamhetsmiljö i den mån som det behövs för skötseln av uppgiften som företrädare för personalen.

Ändringarna i fråga om avtalsparter i kollektivavtal och företrädare för personalen ska inte gälla inte den offentliga sektorn med undantag för staten.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna ert utlåtande i första hand i tjänsten utlåtande.fi senast den 12 april 2024. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post. För att kunna lämna ett utlåtande måste man registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi.

Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på webbplatsen utlåtande.fi under fliken Anvisningar >Bruksanvisningar. Stöd för användning av tjänsten kan begäras per e-post på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Om ni inte har möjlighet att lämna ert utlåtande i tjänsten utlåtande.fi, ber vi er sända utlåtandet per e-post till arbets- och näringsministeriets registratörskontor på adressen kirjaamo.tem@gov.fi. Vi ber er ange diarienumret VN/31820/2023 som referens för utlåtandet.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande. Alla utlåtanden som lämnas är offentliga och publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Vi ber er lämna in era utlåtanden senast den 12 april 2024. Remisstiden för utlåtanden på svenska går ut den 23 april 2024.

Beredare

Ytterligare information ges av

Nico Steiner, regeringsråd, tfn 0295 049 001
Elli Nieminen, ledande sakkunnig, tfn 0295 047 056
Johanna Ylitepsa, specialsakkunnig, tfn 0295 064 207

Bilagor:

[HE-luonnos 29.2.2024.pdf](#)

[PSKJ eriävä mielipide työryhmän mietintöön.pdf](#)

[Huvudsakliga innehåll och paragrafer_sv.pdf](#)

Sändlista:

Akava ry
Asianajajaliitto/työoikeus-asiantuntijaryhmä
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Etelä-Suomen AVI
Itä-Suomen AVI
Kirkon työmarkkinalaitos
KT
Lapin AVI
Lounais-Suomen AVI
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI
Metsäteollisuus ry
Oikeusministeriö
Pohjois-Suomen AVI
SAK ry
Sosiaali- ja terveysministeriö
STTK ry
Suomen Konepäälystöliitto
Suomen Laivanpäälystöliitto
Suomen Matkustajalaivayhdistys
Suomen Merimies-Unioni
Suomen Varustamot
Suomen Yrittäjät
Työtuomioistuin
VM/Valtion työmarkkinalaitos
Ålands landskapsregering

Allmänna synpunkter

Allmänna synpunkter på propositionen

Nuläge och bedömning av nuläget

1 kap. – Bakgrund och beredning
2 kap. Nuläge och bedömning av nuläget

Målsättning och de viktigaste förslagen

3 kap. - Målsättning
4 kap. - De viktigaste förslagen

Konsekvenser och andra alternativ för genomförandet

4.2 kap. - Konsekvenser
5 kap. - Alternativa handlingsvägar

Paragrafer och specialmotivering

Arbetsavtalslagen

2 kap. 7 a § – Ingående av lokala avtal som baserar sig på allmänt bindande kollektivavtal

13 kap. 3 § - Förtroendeombud

13 kap. 7 § - Avvikelse genom kollektivavtal

13 kap. 8 § - Från lag avvikande bestämmelser i ett allmänt bindande kollektivavtal

Arbetstidslagen

18 § - Maximiantalet arbetstimmar

34 § - Undantag genom kollektivavtal

35 § - Från lag avvikande bestämmelser i ett allmänt bindande kollektivavtal

36 § Lokala avtal som baserar sig på allmänt bindande kollektivavtal

Semesterlagen

30 § - Avvikelse genom kollektivavtal

31 § - Från lag avvikande bestämmelser i ett allmänt bindande kollektivavtal

Lagen om studieledighet

13 a §

Samarbetslagen

38 § - Avtalsrätt

Lagen om kollektivavtal

1 §

5a §

Lagen om sjöarbetsavtal

2 kap. 6 a § – Ingående av lokala avtal som baserar sig på allmänt bindande kollektivavtal

13 kap. 9 § - Avvikelse genom kollektivavtal

13 kap. 10 § - Från lag avvikande bestämmelser i ett allmänt bindande kollektivavtal

Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Era synpunkter om avsnittet om förhållandet till grundlagen

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Era synpunkter om ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Steiner Nico
Työ- ja elinkeinoministeriö

Nieminen Elli
Työ- ja elinkeinoministeriö